

SKATTEJAGT I SKRALDET

Tekst og foto: Johanne Gabel

Barstole og barnestole, potter og pander, møbler til huset og til dukkehuset, tøj, bøger, elektronik. En dame med knold i nakken køber sofapuder, en mand i vindjakke bladrer i gamle grammofonplader, et ældre ægtepar kigger på lamper. Medarbejderne i kassen og på pladsen har rygmærker, hvor der står 'Gensalg'. På pladsen vil sige: genbrugspladsen i Torkilstrup, som har givet alle med en klunser i maven eller i barndomserindringen chancen for igen at gå på skattejagt i skraldet. For dem, der var børn for tre-fire årtier siden, var

det ikke svært at lade sig overtale til en tur på lossepladsen, som det hed. Ungerne kom hjem med det ene fund efter det andet. Rent guld i børneøjne, indtil det af mange gode grunde blev forbudt at klunse på de fleste pladser. Nu kan vi altså igen gå på opdagelse i alt det, som andre af en eller anden årsag er blevet trætte af. Dog er tingene denne gang rene, måske reparerede, og med en lille prisseddel på. For ikke at tale om, at de står i en rigtig butik. Syv gamle skibscontainere er blevet malet og sat sammen til en direkte trendy

genbrugsforretning, som er isoleret, har gulve, varmepumpe, udstillingsvinduer og terrasse, hvis man vil trække en kop kaffe og sidde et øjeblik. Personale er der, som nævnt, også og et kasseapparat. Da butikken åbnede den 17. september kom cirka 650 mennesker forbi og lagde i alt 17.000 kroner i kassen. Pengene går til de ansatte og til at betale af på investeringen i bygningen. Ikke til kommunen eller affaldsselskabet, som sammen har fået Gensalg på banen.

"I vores branche handler det om at få affaldet så højt op i affaldshierarkiet som muligt. Direkte genbrug i butikker på pladserne er en eminent måde at gøre det. Så bliver affaldet ikke til affald men til nye produkter for nye mennesker," siger Hanne Lundhus, projektleder i KARA/Noveren. Hun tilføjer: "Der skyder genbrugsbutikker op over hele landet, og der er kø ved åbnings-tid. Folk er vilde med genbrug."

Når skrald er guld

"Den enes skrald er den andens guld," siger Malene Krogh, projektmedarbejder i Affald og Genbrug, Lejre Kommune, og fortsætter:

"Derfor besluttede kommunalbestyrelsen at åbne Gensalg, og derfor er vi så glade for alle de ildsjæle blandt borgerne, der trækker i samme retning som kommunen og endda ofte går forrest," siger Malene og øser af eksemplerne på Lejre-boernes egendrift. Hun fremhæver blandt andet initiativerne til affaldssortering på Lejres høst- og kirkefester, en bytte- og delectral i landsbyen Biltris og brug af affaldstræ til helt ny-

designede blomsterkasser, som er blevet til en udstilling på Hvalsø Bibliotek.

I rent kommunalt regi er der lagt op til effektiv kildesortering ude hos samtlige husstande, når alle får nye affaldsbeholdere i 2018.

"Lejres mål er at genanvende halvdel-en af borgernes husholdningsaffald i 2022. I dag er den genanvendte andel på 34 procent, så vi har lidt, vi skal nå," siger Malene, som dog regner med, at de nye affaldsbeholdere, information og borgernes velvilje rækker rigtig langt.

"Vi rykker sorteringen helt tæt på borgernes hjem for at gøre det så nemt som muligt," forklarer hun. I de nye affaldsbeholdere skal der sorteres i fem fraktioner: madrester, plast, metal, papir og restaffald. Ved at skelne lidt i køkkenet, oprydningen, og når du går ud med skraldet, kan du altså være en ildsjæl i det små og være med til at gøre en temmelig stor forskel.

På lejre.dk/nyaffaldsordning2018 kan alle forvise sig om, at affaldet forbliver adskilt, når det fra 2018 bliver hentet af skraldebilen.

NYT LIV MED GENSKAB

Dorthe Bach Egemose Aggers røde tråd er grøn. Hun ser og udvikler muligheder for materialer til nye miljøvenlige produkter alle vegne.

"Det har bare altid været sådan både i mit arbejdsliv og privat. Især er jeg interesseret i sortering, og hvordan tingene kan få længere levetid eller et helt nyt liv, hvis man gør lidt for det," siger kvinden, der spreder grøn virketrang om sig som frø fra en mælkebøtte. Senest har hun sørget for Refood-containerne til madresterne fra Lejre Kommunes stand med køkken og gårdbutik på Livsstilsdagene, Ledreborg, og hun tog initiativet til affaldssortering på kirke- og høstfestivalerne i Lejre. Til inspiration havde hun også lige medbragt nogle 'upcycledede' småting, f.eks. syltetøjsglas, for at vise, hvor fine de ofte kasserede ting kan blive.

Opgradering af brugte sager er også grundlaget i Genskab, et lille iværksætterprojekt, hvor hun og kollegaen

Susanne Ringström giver mennesker og møbler en ny chance. Genskab laver f.eks. workshops, helt aktuelt sammen med Mødrehjælpen og redesign-konceptet BEVAR, hvor mødre og alle andre kan komme for at få hjælp til at lave en uro eller sy pusteunderlag eller en hagesmæk ud af genbrugsstof fra f.eks. kasserede cowboybukser. I oktober har Genskab to workshops hos IGEN, hvor gamle og slidte møbler får en optur.

Med tiden skal Genskab lave langt flere workshops og indretning af f.eks. institutioner med de genskabte møbler og andre produkter.

Læs mere på Genskab.nu og Bevar.dk

Dorthe Bach Egemose Agger står sammen med Susanne Ringström bag iværksætterprojektet Genskab.

ENHEDSLISTENS VIGTIGSTE PEJLEMÆRKE ER FÆLLESSKABET

VI SKAL HAVE ALLE MED - SÅ FUNGERER FÆLLESSKABET I LEJRE

Det nye sker, når den der er tiltænkt tilskuerens rolle begynder at blande sig.

-Carl Scharnberg.

MERE
PLADS
TIL
NATUREN

VELFÆRD
I BØRNE-
HØJDE

UDDANNELSES-
KLAUSULER

BEDRE
ARBEJDS-
MILJØ

I Enhedslisten har vi valgt spidskandidater til det kommende kommunalvalg i november. Her håber vi på valg af mindst to og gerne flere pladser i kommunalbestyrelsen. Det vil give os muligheden for at kunne repræsentere unge som ældre - kvinde og mand - ufaglært og faglært.

Stem **ENHEDSLISTEN** den 21. nov.

Tak til 3F København for støtten

GENOPLIVNING PÅ BLOMSTERKADESTUEN

Splinternye blomsterkasser af affaldstræ. Med blomster, der én gang er smidt ud, men reddet af René Jørgensen og genoplivet på borgergruppens blomsterkadedstue. Indtil videre er mere end 1.000 planter blomstret op igen og er blevet så fine, at nogle af dem har været på udstilling i blomsterkasserne foran Hvalsø Bibliotek.

"Jeg kan kun gøre det her, fordi folk er med på det. Hvis Netto havde sagt nej til, at jeg måtte tage blomsterne i deres container, så var det aldrig blevet til noget," understreger René Jørgensen, som er uddannet snekker og falckredder med mere. I dag redder han materialer fra håndværkere, fra folk der rydder op, flytter sammen, flytter fra hinanden eller har byggeprojekter. Han køber helst ikke nyt, fordi det er "så tilfredsstillende at bruge de tonsvis af materialer, som allerede er der, og som ellers bliver kvast eller brændt," siger han, som ønsker sig at få lov til at opstille en con-

tainer på genbrugspladsen til materialer, der dermed kunne ryge direkte tilbage til lokalsamfundet.

René Jørgensens arbejde foregår i borgergrupper og kulturforeninger. Lige nu er aktivitetsgruppen ved at løbe et marked for borgernes bæredygtige produkter i gang på Hvalsøs kroplads.

Økologisk & Biodynamisk

**BAG MED LOKALT
ØKOLOGISK MEL**

Fra marker i Lejre
og på Midsjælland

Økologisk & biodynamisk
MEL
FRA ØSTAGERGÅRD

EN DEL AF
HERSLEV
MADSAMARBEJDE

Herslev Bryghus

- et mødested i Herslev

Vores gårdbutik er et hyggeligt mødested i Herslev, hvor du kan nyde en god øl, en kop kaffe eller en let lørdagsfrokost med kalv, brød og surt fra EN DEL AF HERSLEV.

Vi har altid mindst 20 øl på hylderne.
Tjek vores hjemmeside for aktuelle arrangementer.

Herslev Bryghus ♦ Kattingevej 16, Herslev ♦ 4000 Roskilde
Åbent: Man-tor 9-16, fre 9-18, lør 10-15
www.herslevbryghus.dk